

NOVINE

SLOVENSKE KRATINE

Naročnina na 1/4 leta 5 Din., na posamezni naslov 6:25 Din. V inozemstvo mesečno 6 Din. — Pošt. ček. pol. štev. 11.806.

IZHAJAJO VSAKO NEDELO.

Uredništvo i uprava M. SOBOTA, Križova ul. 4.

Cena oglasov: Cela stran 1000 Din., mali oglas do 35 reči 10 Din., više vsaka reč 1 Din. Med tekstom so oglašji 15% dražji. — Popust od 5—50%.

Ra je vzrok slabim časom?

Takša i tem spodobna pitanja so v zdajšnjem časi na vüstav vsakoga. Čas v šterom živemo, je pun nevol, pun križov i težav. Lüdstvo ječi pod preteškim bremenom trpljenja, štero njemi nalaga gnješnje življenje. Kama šteč se človek obrné, vsešerom čüje samo zdihavanje, povsedi vidi med lüdstvom nemir i nezadovolnost. I ka je vzrok vsemi tomi? Odgovor na to pitanje je ze nas velkoga pomena i zato poskušajmo odgovoriti na nje. Či najpre najdemo napako, zavolo štere je prišlo nad lüdi telko nevol, de nam mogoče to napako odpraviti i v prišestnom vremeni se je lejko ognemo.

Kratek odgovor na naše pitanje se glasi: *Slaba vzgoja decè je slabih časov mati.* Odgovor je preprosti i kratki, a pove nam jako dosta. Čeravno se človeki na prvi pogled niti važen ne vidi, je vendar njegov pomen za nas nadvse pomemben, posebno v dnešnjem časi, gda se vzgoji dece posveča tak malo pazljivosti.

Človek je slobodno bitje. Stvoriteo njemi je dao slobodno volo. Sam si lejko zbëra med dobrim i slabim, sam si lejko takrekoč stvãrja srečo ali nesrečo. Samostojen pa človek ne postane včasi, kda pride na svet. Dete pride na svet popolnoma brez moči. Skuze so i ostanjeo dušo časa edina prilika, s šterov si dete lejko pomagã. Niedna stvar na sveti ne preživla mladosti, štera bi bila tak brez moči kak človekovã. Zato pa se samo po sebi razmi, da mora za dete nikãk skrbeti i je odgãjati. To je pač v prvom rédi dužnost starišov, šteri so dali deteti življenje. Ne zadostüje pa pri vzgoji samo mati i tüdi ne samo oča, nego potrebni sta oba, *oča i mati.* Što ma v življenji odprete oči, mora viditi, da je ne zadosta sama mati i tüdi sam oča ne. Materina lübezen se mora družiti pri vzgoji z očinov resnobov, materno nežno skrbnost mora podpërati oča s tem, da njoj davle potrebnih pripomočkov. Tak piše o vzgoji dr. J. Ev. Krek, naš največši poznavateo človeče düše. Na te naćn bi se morala vzgajati deca, da bi te zrasla v dobre, poštene i zdrave lüdi. Takšo vzgojo zahteva od starišov narava sama i to zahteva tüdi naš vsegamogoči Stvoriteo.

Zdaj se pa za hip zglednimo na bližnjo preminoćnost, na čas svetovne bojne. Kak so se med bojnov vzgajala deca i što jih je vzgajao? — Nišće. — Očevje so za „svetloga“ casara prelevãli na fronti krv i vmerãli zadeti od sovražnih krugeo i od glada. Matere so ostale same z drobnov dećicov doma. Kak mára so delale od ütra do večera i pripravljale sebi i svojoj deci trdi krühek. Orãle so, kosile i sekãle, vse so delale, samo za tisto delo, štero se ma-

teri najbolje spodobi, neso mele časa. Za vzgojo dece neso mele časa. I tak je ostalo na milione dece brez prave kršćanske vzgoje. Kak trava na travniki ali kak grmovje v gošći so rasla deca brez skrbi starišov, brez vzgoje i dnes so dorãsla v samostojne lüdi. I zato se ne čüdim, či mammo dnes telko slabe, pokvarjene mladine. Ne čüdim se, či dnešnja mladina pijančüje, či kradne, či se med sebov pobija, či si sama jemle življenje, či praznüje i izvršüje dela, štera krićijo v nebesa po maščüvanji. Tüdi se ne čüdim, ka mladina več ne poštüje svojih starišov, ka ne priznava več spoštüvanja starejšim i ka je zgübila vero v Boga, ka je postala brezbožna. Vsemi tomi se nesmimo čüdivati, ar je to popolnoma naravno, ka mladina brez vzgoje podivja. Dokaz za to mammo pred sebov. Mislím, ka nede pretirano, či trdim, ka več kak polovica vseh nevol na sveti izhaja iz slabe vzgoje.

Mladina pa nosi v svojih rokaj bodoćnost poedinih narodov i tüdi bodoćnost človećanstva. Či de teda slaba mladina, de slaba tüdi naša bodoćnost. Zato je pa prepotrebno, *da vzgoji mladine posvećamo već pažnje,* kak smo je posvećali dozđaj. *Starši i vzgojitel,* na vas je teda ležeče, ali do prišestni časi dobri ali slabi, v vaši rokaj je naša sreća! Či nam vzgojite dobre, zdrave i poštene lüdi, nam s tem stvorite srećno bodoćnost. Job.

Ali je namen življenja nagomilavanje bogatstva?

Trdim: pojedinci v Soboti se bogatijo na račun, na škodo njene okoline.

Prekmurje je kmećki i delavski kraj. Ta mala krajina dá vsako leto tri četrtine vsej oni lüdi s cele naše države, šteri ido na sezonsko delo v Nemćijo i Francijo. Prekmurski delavec je vstrajen, skrbliivi, briga se, gleda na bodoćnost. S teškim i mućnim delom kmet i delavec prideta do svojegu dohodka. Teva dva društveniva roda slüžita za izvor, za vretino bogatstva tistim, za štere sam gori pravo, ka se bogatijo na škodo soboćke okoline.

Što se bogati? To so pojedinci, kapitalisti, šteri majo že velike kolićine kapitala (penez) vloćene v razni bankaj, ništerni celo pod lažnim (pseudonimnim) imenom. Krizo, štero zdaj čüti kmet i delavec, ne občüti kapitalist, ar njegovi kapitali se množijo v gasaj pod visokim interešom. Nasprotno, kapitalisti se toj krizi klanjajo i radüjejo, ar je ona povećšala vrednost njihovim dinarom, do šteri so oni tak z „žmetnim trüdom“ prišli. Pitam, ali so oni priprãveni dati v etom teškom vremeni eden deo dohodka onim, šteri stradajo, trpijo, šteri stvarajo njihovo bogatstvo i to dati posredno ali neposredno s tem, da zmen-

šajo profit pri svojem posli? Ni edno, ni drügo, ar to bi znaćilo za nje zastavljanje na poti, po šteroj ido nagomilavanji bogatstva. Trgovsko blago je drago, doktorski recepti so dragi, advokatske obrãne so drage, notarski posli so dragi, čeprav ne protizakoniti niedni. Je, ki ma že zdaj zasigüvano egzistencijo do smrti z nakopićenov rezervov bogatstva (kapitala.) (Takših v Soboti skoro ne. Vr.) Kralj Mid je celo svoje življenje vküper spravlaeo zlato i nazadnje se njemi posrećilo, ka je mro resan obkrožen samim zlatom.

Nešterim trgovcom — poprek povedano — tü trnok žmetno ide v glavo, ka bi zmenšãli v etom časi procent svojega dobićka. Ka de pa pravo kmet? Aii on ma kakši procent zaslüžka pri odavanji svoje živine i žita? Ne, ar se proizvodni stroški vekši od prodajne cene. Takše je denešnje društveno stanje.

Ne pomagajo dosta samo lepe reći na vesi i kmete troštati i vsposdbüdjavati na organizacijo, nego trbej dati tüdi milosti kmetovomi bankolariši, gda se on prikaže v gospodskoj kancelaji ali trgovini. Ekonomsko i socialno slabe trbej podperati, ne je pa iskorišćavati.

Kak lepe i plemenite so reći: humanost, lübezen, pravica, darüvanje, samo či bi je lüdjë šteli prijeti, držati i ostvariti. Mi živemo v dobi, gda se lüdjë ešće izda nešćejo pokoravati verskojakostnim zakonom. Eden pisec je eto napisao: „pošteni dühovni paster ne smatra svojo plačo za namen svojega življenja, nego za nekaj, ka njemi je potrebno, ali to v drügom redi. Gli tak pošteni doktor, advokat, trgovac itd. ne sme gledati v svojoj plaći namen svojega življenja i vu svojem zvanji sredstvo za gomilanje bogatstva.

Či bi vsi lüdjë v Prekmurji meli to pred očami, vsekak bi bilo blagostanje te krajine malo na višioj stubi kak je dnes.

VLAJ ŠTEFAN, stud. prava.

Politićni pregled.

Jugoslavija. Maja 13. se je začela 11. konferenca Male antante, to je zveze držav Jugoslavije, Čehoslovaške i Rumunije. Na tom spravišći je zastopao vsako državo njeni zvynešnji minister, našo Dr. Marinković, Čehoslovaško Dr. Beneš i Rumunijo herceg Ghika. Ka je bio namen konference, štera je trpela tri dni? Troje pitanja se je rešilo na tom spravišći. 1. Kak naj se pomore našoj državi za odpadle nemške odškodnine. Nemci so neizmerno bogatstva odnesli z naše nove države v boji. Morajo kvar povrnuti. Pravijo, ka ne morejo plaćivati i na predlog Amerike, se jih je edno leto poćakalo. Ar je pa naša država teške milijone dobivala od Nemcov, kak i teške milijone morala plaćivati drüгим državam za vojna posojila, zdaj, ka je

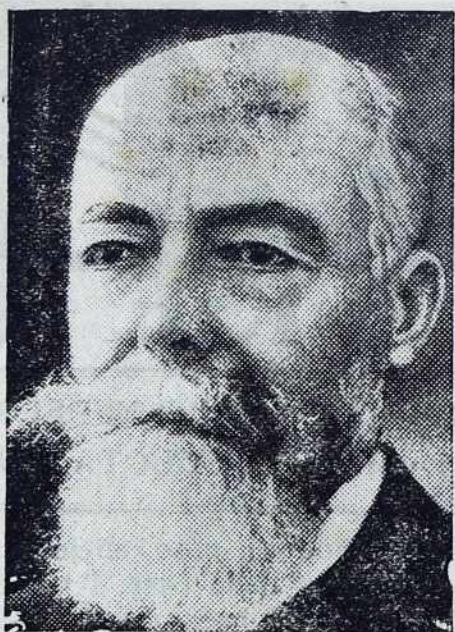
Svet reši samo lübezen Jezušovih ran! V te namen širite Novine!

zgubila odškodnine Nemčije, so njej ostala samo bremena. Čehoslovaška pa Rumunija ne sta pri tom pitanji skoro nikaj trpela, ar malo mata plačati i malo dobiti. Ta konferenca ma zato namen določiti, ka se našoj državi iz nemške vojne odškodnine mora dati pomoč i to tak, ka Nemci i mi se med seboj pogodimo, Nemci nam dajo svoje stroje, mi mo njim pa odavali naše pridelke itd. Drugi namen te konference je razorožitev. Države se v Švici pogovarjajo, kak bi se zmanjšalo oboroževanje. V tom pitanji vse tri države Male antante skupno nastopijo i zahtevajo znižanje oboroževanja, orožje do rabile samo teliko, da do se branile. Celu to pitanje ne zavisi od njih, ki majo malo vojaštva i malo orožja, nego od velikih držav z velikov vojskov, v nogim orožjom, te velike države zato naj prve rešijo to pitanje. Tretje pitanje i to to najvažnejše je pa pitanje podonavske zveze. Tu so se izjavile tri zaveznice, da priskočijo Austriji i Madžarskoj z dobrov volov na pomoč, a čakajo pa tudi od obe države, da z dobrov volov sprejmejo to pomoč i roko v roki si skupno pomagajo na ozdravitvi gospodarske stiske. Vseh nas iskrena žela je, da bi ta konferenca mela popolen uspeh, ka bi se pomagalo siromaškomi človečanskomi narodi. V svojih molitvaj se z toga namena večkrat tudi spomnimol

Francija. Mesto od ruskoga bolševika morjenoga predsednika republike, Doumer Pavla, je zvoljen z 633 glasi za predsednika francoske ljudovlade Lebrun Albert.

— **Svetek Marije Pomočnice** obhaja denešnje nedelo Marijanišče v Veržeji.

— **Novine so zadnji teden narasla v sledečih mestaj:** Belje, Nemčija, Beltinci, Južna Amerika, Kovin, Strehovci, Podmirco.

Doumer Pavel, vmorjeni predsednik francoske republike.

Lebrun Albert, na novo zvoljeni predsednik francoske republike.

— **Dr. Zdenko Matiašič** ordinira zopet redno v Mariboru, Slomškov trg 6. (nasproti škofije).

— **Prosenjakovci.** Razrešen je dužnosti župana Vaš Franc i na njegovo mesto je imenüvani Kovač Jožef.

Proslava 60 letnice Dr. Korošec Antona.

Kak smo dnes tjezen objavili, je naš narod slavio 60 letnico rojstva narodovoga voditelja Dr. Korošec Antona. Ob toj priliki so goreli v zahvalo velikomi moži 11–12. maja po celoj slovenskoj zemli neizvzemši naše lepe Slov. Krajine kresi, šterih plamen je svedočo, da naš narod zna ešče izda, kak negda ceniti lübezen tistih nesebičnih njegovih voditelov, ki iščejo njega, ne pa svoj hasek. Gorelo je do desetjezer kresov. Bila je fara, v šteroj je gorelo 40 kresov. Pri nas je krasen kres goro v D. Lendavi, v Soboti i dugod.

Voditeo bivše srbske demokratske stranke, Ljubomir Davidovič, ki je jedinoga sina darüvao za Jugoslavijo, poštenjak skoz i skoz, je jako lepo pismo posloao za 60 letnico g. Dr. Korošci. V tom pismi trdi imeniten Srb, da je dr. Korošec izrazil i pravi predstavnik Slovincov. Njegovo življenje i njegovo delo sta vtakana v življenje njegovih rojakov. Zavolo toga je on njihov i oni pa njegovl.

Uradno poročilo oblasti je objavilo, da so pri proslavi v Unioni neštetni kričali "Doli vlada!" — "Živela samostojna Slovenija!" — "Živel Dr. Korošec!" Ar je s tem na politično pole stopila proslava, je bila ta po celoj banovini prepovedana. Po tom uradnom poročili je samo proslava prepovedana. Neje pa bilo prepovedano krese zažigati, niti neje prepovedano, če što pozdrave popiše brez vse politične agitacije i je pošle g. Dr. Anton Korošci.

Joško Maučec:

Zgodovina Slovenske krajine.

II.

Gda so zavzeli divji Obri ali Avari Srednjedunavsko nižavje, se je te čas bio pojavo na meji rimske države ali dolnjoj Dunavi novi nevaren sovražnik — Sloveni.

Prle pa kak pridemo na novo poglavje ino zaključimo poglavje rimske oblasti, se moramo ešče ednok zglednoti na usodo rimskih mest ino rimske kulture v Panoniji pred nastopom Avarov pa naših praočakov.

Za časa preseljavanja narodov je morala od vsej rimskih pokrajin največ pretrpeti Panonija. V tom časi je Panonija zgubila dosta prebivalcov ino mnogo lepih mest je bilo pokončanih. Že okoli leta 396. je pisao sv. Hieromin, ka že dvajset ino ešče več let se vsakši den preleva rimska krv med Carigradom ino Julijskimi Alpami. Potom vničene pokrajine pa narode, šteri so opleni. Kelko mater, kelko Bogi posvečenih devic ino kelko plemenitih oseb je bilo tem zverinam v šalo! Zarobljeni so bili pušpeki ino vučeni mešniki pa boža služba redovnikov. Cerkve so podrli, h Kristušovim oltarom so privezali konje ino izkopali svetinje mučenikov. Povsodi je žalost, povsodi zdihavanje ino povsodi podoba smrti. Rimski svet se je podro. To so misli, štere je napisao sv. Hieronim.

Vendar nesmimo misliti, ka je rimski živeo popolnoma premino ali pa se izselo, ostali so mali ostanki po vekših mestaj ino nasebinaj, šteri so sporočili novodošlim prebivalcom — stara imena mest, vodovja,

potokov ino bregov. Prebivalci, šteri so ne bili poklani, so zbežali v gore. Povsodi po Panoniji se kažejo velki požari v toj dobi. Dosta mest ino vesi je v toj dobi propadlo. Ruševine so nato Slovenci rabili za svoja pokopališča. Svoje nasebine so si pa Slovenci najrajši postavili poleg rimskih razvalin, tak je nastala Lendava, Radgona, Hajdina pri Ptuji, Središče ino ešče več drugih mest.

Rimska oblast ino civilizacija v naših deželaj je vrezala globoke brazde ino vstrosila pogoje, šteri so odločilno uplivali na usodo našega naroda. (Dale.)

Kranjec Miško.

Ljudje.

2. Deca.

Naše vasi so polne otrok. Na cesti kričijo, ko se igrajo kričijo po vrtovih, ko spomladi nabirajo rože, kričijo, ko se opoldne vsipljejo iz šole; zvečer in zjutraj pojejo na paši. Manjši, ki se še doma držijo, zevljejo, ko se prebudijo zjutraj, ali pa, ko jih matere umivajo zunaj pri napajatnem škafu. Vedno kričanje, igre, petje. Povsod samo otroci. In, če kdo kaj napravi kje na pot, da stari razmažejo —, kdo je kriv, če ne deca. — No, deca pri tem ne mislijo na nič hudega, stari Korén pa jim zavoljo tega kolne mater in kolne od treskanja.

On lahko, ko ni imel nikoli otrok. Kaj bi z deco! je dejal včasih. Samo v nadlego so. In je imel prav? Na priliko ima njegova soseda Anina šest otrok. Pomislite! šest otrok! In najstarejša je komaj

lani izostala iz šole, najmlajši se pa zdaj postavlja prvokrat na noge in pri vsakem tretjem koraku počni na zemljo.

Zdaj pa pomislite, da Korén lepo spi zjutraj, Anini imajo pa ravno poleg hišo. In je še tema, ko že najmanjši zevlje na vse pretege. Pa da bi prenehal! Kaj še! Zevlje pol ure, zevlje celo uro. Pa da bi ga vsaj mati potešila, da bi mu dala mleka! Kaj še! Ona lepo dela v kuhinji in pri živini v hlevu (mož je skoraj vedno na delu) in komaj včasih zakriči v hišo starejši deci:

„Cecek mu daj v čobe!“

„Saj ga ima!“ odgovori kateri otrok.

„Te ga pa malo cocaj, da ne bo zeval.“

„Saj ga pa cocam, pa le zevlje!“

Na! zdaj pa naj si Koren pomaga! kaj tak smrkovec ve, da je njegovo kričanje neprijetno staremu Korénu. „Jaz tega ne morem poslušati“, pravi včasih proti ženi. Mislite, da ona lahko posluša? Kaj še! In zato je Korén v Lendavi povprašal na sodniji, kako bi napravili zavoljo tega kričanja. Pomignil je sodnikom, da on ima denar in ne bi bilo zastonj. Sodniki so modri možje in so ga zavoljo kričanja dečinjega dobro razumeli. (Mogoče ima kateri sam kaj otrok in mora včasih poslušati to pesem dece.) Dejali so pa, da tega ni v zakonu, (in je res to težko spraviti v zakon). Doma pa, so dejali, da se lahko deca na glavo postavijo.

„Pa škodo mi delajo“, je pripomnil Koren.

„Tisto pa, tisto“, so priznali sodniki. „Morate mater opomniti, naj pazi nanje.“

M. Sobota

— V zadnjem spisu od Marijine proslave v Soboti, je pomotoma izostalo, da je poleg veržejske i črensovske godbe sodelovala tudi bakovska godba pod vodstvom g. učitelja Deškoviča. Ta godba je ešče mlada pa je pokazala že zdaj izredno izvežbanost i izgleda, da bo to v kratkom časi edna zmed najboljših godb v našoj krajini. Kak drugim, tak se seveda vodstvo Martinišča tudi g. Deškoviči i vsem njegovim požrtvovalnim muzikantom za izkazano dobroto na tom mestu najlepše zahvaljuje.

Slovenska krajina.

— **Visitacija šolskih sester v Slov. Krajini.** Naselbine šolskih sester v Slov. Krajini, najprej v Žižkih, D. Lendavi i Turnišči je obiskala preminoci teden č. mati Pulpach Marija Aurelija iz Eggenberga poleg Graca. Častita mati nosi veliko skrb i ljubezen do naših šolskih sester v Jugoslaviji i njim žele popolno razširitev i velikoga duha sv. Frančiška Asiškoga.

— **Vinska razstava i vinsko senje v D. Lendavi.** Oboje je bilo 24. aprila i oboje je organizirala vinarska podružnica, štera je bila komaj lani 13. dec. ustanovljena. Goric je v okolici Lendave 1350 oralov, v drugih krajih Slov. Krajine pa 360 oralov. A za te gorice se je dozdej malo brigalo, da bi se zboljšale z svojimi pridelki. Prva je začela brigo nositi za naše gorice ta vinarska podružnica, štera se je ustanovila po trđdaj g. kmetijskoga referenta, Lipovca. Vinsko razstavo je odpro g. ing. Mikuž Franc, predsednik srezkoga kmet. odbora, navzoči je bio dr. Farčnik Anton srezki načelnik, i zastopnik bana Zupanič Ivo, zastopniki kmetijskih združenj i vnoh gostov. Razstave se je vdeležilo

135 posestnikov z 435 steklenicami. 15 vzorcov ne je bilo sprejetih, vsi ovi so pa bili vrščeni v pet razredov. V prvom razredi se je našlo pet vzorcov. Vina so spoznana za lahka i pitna. Razstavilo se je tudi nekaj vin iz Medjimurja i Ljutomera. Pred bojom je v Lendavskih goricah bilo boljše vino kak v Medjimurju. Zdej smo pa zaostali za onim. Po raztavi se je dognalo, da najboljša vina rastejo na bregaj: Sv. Trojstvo, Benec, Za gradom i Ludovec. Posebna priznanja so žela sledeča vina: Laški rizling vlastelinstva, mučkat Magdiča, kevedinka Skoberova, mešnana Polakovo, Thauschovo, Vukanovo i črni burgundec Pollakov. Rastavo je omogočila banska uprava, srezki kmet. odbor i občina D. Lendava z svojimi prispevki. Razstava je bila vzgojnoga pomena. Naši goričanci so dobili priliko, da spoznajo pravo obdelavavje goric i pridelavanje bošega vina, ka dobijo v svojih pridelkaj plačan svoj velikanski trđd.

— **Poprava.** V zadnjem številki se je v članki „Več duhá“ proti konci malo zamotalo. Mesto „primernoga jezika“ bi moglo stati: „pismenoga“! Dale bi moglo stati: „Grdo páčenje jezika pa je, kak ništerni delajo...“ i dale kak je prav natisnjeno. — V istoj številki na str. 3. more biti leto Košičove smrti 1867, ne 1807.

— **Hodoš.** Za nove občinske odbornike so postavljeni od banske uprave sledeči: Vilmoš Abraham, Škalič Matjaš, Schek Ludvik i Kalman.

— **Dolič.** Razrešen je dužnosti župana Lenarčič Jožef i je na mesto njega imenüvani Horvat Jožef. Za odbornike mesto Kiselak Janoša, Bakan Jürja, Špilak Franca i Majc Franca, so imenüvani za odbornike Zrim Števan, Gredar Franc, Bakan Franc i Škaper Franc.

— **Šoloobvezna deca sedmoga i osmoga šolskoga leta majo dopüst od. 1. aprila do 1. novembra,** če stariše to zaprosijo od učitelstva. Učitelstvo je dužno te dopüst dati, a samo pri dobrom šolskom napredki. Če učitelstvo šteromi deteti odpove te dopüst, se stariš more pritožiti na srezko načelstvo.

— **Nesreča.** Neki motorciklist je zavozo v D. Lendavi pri Brünnerovoj trgovini v drevo. Motorciklin se je pokvaro, druge vekše nesreče zato neje bilo.

— **Zahvala.** Podpisani se na tom mestu srčno zahvalim vsem, ki so mi obranili moje stanovanjsko poslopje pri priliki ognja na mojoj zadnjaj hrambi. Z izrekom ponovne zahvale vsem, kak gasilcom tak ostalomi prebivalstvi osobito pa ženskomi spolli, štere so tak vörno donašale vodo, in gosp. lekarnari Peklo-i v Beltincih, šteri je obvezao ponesrečence pri ognji s svojim materijalom. Ostanem z odličnim zahvalnim pozdravom — *Kreslin Jožef, gostilničar v Beltincih.*

— **Bogojina.** Na osnovnoj šoli je bio do zdej napis R. K. osnovna šola. V zadnjem časi je pa bio te R. K. (rimsko katoliška) zbrisani. V fari je zavolo toga nastanolo razburjenje i ništerni gučijo, da je g. upravitelj Brelih to na svojo roko dao napraviti. Zato nas g. upravitelj prosi, naj objavimo, da je to včinjeno na zahtevo oblasti, ar po novom šolskom zakoni smejo šole meti samo napis „državna osnovna šola“ ali se pa imenovati po kakšem slavnom moži. Razmi se pa, da bi tudi črki R. K. ešče dugo lejko ostali, če ne bi ništerni ljudi tak strašno v oči smicali. G. upravitelj Brelih je pa morao samo to včiniti, ka njemi oblast i zakon zapovedavle.

Nedela (Sv. Trojstva, ali I. po Ris.)

Vu onom vremeni pravo je Jezuš vučnikom svojim: Dána je meni vsa oblast na nébi i na zemli. Idoči záto včite vse národe, krstšávajóči njé vu iméni Očé, Siná i Dühá svétoga: vučévši je zdržávati vsa, šterakoli sam zapovedao vam. I ovo jas sam z vami vse dni notri do skončanja sveta.

„Če pa ni skoro nikoli doma —“.

„Te si pa morate sami paziti na vrt“.

„Pa mlado drevje mi režejo.“

„Komisijo dajte ven pripeljati —“. In kaj naj bi napravil Korén? Z Anino se je skregal. Da njeni deci polomi noge, kadar še pridejo na njegovo. Deca se res niso več tako metala po njegovem, in palice so skrivaj odnašali iz njegovega loga, zato pa so doma bolj kričali. Najmanjši je jokao na vso moč, najstarejša je kričala nad njim, dva sta se bila in zevala, dva sta pela na ves glas! Pomislite kadar šest ljudi kriči. Poleg pa hodi Korén in mora vse to poslušati, in paziti mora, da ne hodijo delat kvara na njegovo. Z bičem v roki mora okoli hoditi. Če pa gre na njlve, pa je trava po vrtu vse dol vržena, v logu manjkajo veje, ptice, sadje poleti. In kdo je temu kriv? Anini seveda. Kajpak, če je šest otrok v majhni hišici, na tesnem vrtu, kjer ni trave, ne drevja, ne ničesar. Nazadnje pa še župnik pridiga, da so srečne matere, ki imajo mnogo dece, ker imajo v nebesih zasluženje. Župnik lahko tako pridiga, ker mu ni treba ves dan, na življenje poslušati tega kričanja. Če bi bil pa na Korénovem mestu, bi drugače pridigal!

Korén pa je bil star in ga je nekega dne udarilo. Ko je teliko ozdravel, da je lahko sedel, ga je žena vsako jutro odvela na solnce, kjer je ves dan posedal. Ona je bila pač mlada. Ob delavnikih je delala na njivah, v nedeljo je pa šla k maši in k sosedam. Njega je pa tako puščala. Kruh mu je postavila na stol in mu z vrčekom

vodo priložila. Gospodariti ni mogel in ni mogel skrbeti in gledati kako ona in težaiki delajo. — Voda v vrčku se mu je segrela, kruh posušil. Čutil je, kako je zapuščen. Anina deca se ga niso več bala. Kričal je na nje in njim kazal bič. Ali kaj, ko ni mogel za njimi.

Ko je bil žejen, je pa vendarle poklical Anino Ančko, da bi mu zajela vode.

„Je ni doma“, je dajal Vanek.

„Kje pa je?“

„Na polju dela.“

„Te mi pa ti hodi vodo zajet.“

„Če me ne boste bili —“, je dejal dečak.

„Zakaj?“

„Ker sem porišče vrezal v vašem logu“.

„O ti huncut“, se je Korén razsrdil.

„Lepo joušo mi je vrezal.“ Nazadnje pa je le rekel: „Ne bom te bil, samo vodo mi zajaj.“ Vanek je šel in zajal vodo in lepo splavil vrček. Koren je dolgo pil. Potem si je zaželel jesti. V čebru ima lepo meso, žena pa mu ga noče dati.

„Pojdi v hišo“, je dejal nazadnje otroku. „Pod ženinim vzglavjem je ključek od čebra, vzemi nož in krožnik (tanjer) in mi vreži malo mesa.“

Vanek je šel in prinesel čez nekaj časa lep kos mesa stricu in kruha.

„Na ti malo“, je odrezal stric Vaneku in mu dal.

Ko so Anini trije, ki so gledali prek plotá videli, da stric Vaneka ne tepe, temveč mu je celo dal meso, so nenadoma prišli vsi pred njega, držali prste v ustih in gledali strica.

„Lačni ste?“ je dejal Korén. Deca niso odgovorila, zato jim je odrezal vsakemu košček. Posedli so v travo in jedli, gledaje strica.

„Kaj ne morete hoditi?“ je prašal eden.

„Ne, zadelo meje“, je razlagal stric.

„Kako, zadelo?“ je vprašal drugi.

„Tako, da ne morem desne noge gibati.“

„Siromak“, je dejal tolažilno Vanek.

„Ali se lahko tu igramo?“ je vprašal Jožek.

Koren se je sprva hotel razsrditi, potem pa je dejal, da lahko. Gledal jih je kako so se metali po travi. Zdelu se mu je, da gleda nekaj novega, česar še ni videl. On ni imel otrok in zato ni mogel razumeti tega življenja.

Potem so se spomnili na maline.

„Ali gremo lahko maline stepat?“ je vprašal Vanek.

„Pojdite, pa še meni malo naberite. Samo ne, da bi padel z drevesa —“.

In tako gre zdaj življenje naprej. Stari Korén sedi na stolčku in se greje na solncu. Kričanje se je preselilo z Aninoga vrta na njegovega. Trije najmlajši in Vanek, ki jih pazi, so vsak dan pri njem, mu postrežejo, naberajo sad, če si zaželi. On pa jih gleda, gleda življenje pred seboj. Ko ga pa zvečer žena spravlja v sobo in se zadira nad njim, mu je hudo in vselej si skrivaj obriše oči. — Če bi imel deco bi bilo vse drugače. Deca se ne bi spodtikala ob njega.

In zato si vedno želi, da bi bil sam doma, da bi se lahko Anini otroci igrali pred njim, in bi jih on gledal.

Izjava.

Podpisan Zemlič Štefan, gostilničar in izvoznik živine v Beltincih izjavlam na članek, ki je objavljen v Murski Krajini 15. maja sledeče:

1. Tovarna mesnih izdelkov v Murski Soboti ravno tak sme kupovati živino, kak podpisani.

2. Ne stoji to, ka bi v Dolnje-Lendavskom srezu bile cene nižje, kak v Sobočkem srezu, nego je ravno naopak, v Sobočkem so nižje, ka vsako dete zna.

Beltinci, 16. maja 1932.

Zemlič Štefan.

PRODAM SATNICO (mülép) Neuser-sistem 23/27 cm i dž. à 1 kg 40
Več se zve pri PUCKO JOŽEF-i Ivanci p. Bogojina.

AGRARNE ZADEVE

Odgovorni urednik lista „Novine“ v Murski Soboti, Križova 4, gospod

Edšidit Janez,

Murska Sobota.

Sklicujem se na člen 26 zakone o tisku ter Vas prosim, da blagovolite objaviti popravek ki se nanaša na notico v Vašem listu šte. 17. od 24. 4. 1942 na strani 4 stolpec 1. pod rubriko „Agrarne zadeve“ z nadpisom: „Zmaga agrarne zadruge“.

Ni res, da bi bil g. Turk tožen z oziranjem na sklep velikega občnega zbora agrarne zadruge, ampak je vložil tožbo g. Klekl Jožef, župnik v pokoju v Črenšovcih.

Ni res, da bi rabo g. Dragotin Turk žaljive izraze napram agrarni zadruzi, ampak je res, da je kritiziral postopanje g. Jožefa Klekla, župnika v pokoju v Črenšovcih.

Ni res, da bi zadrugo zastopal g. dr. Leskovar, odvetnik v Mariboru, ampak je res, da je imenovan g. odvetnik zastopal g. Klekl Jožefa, vp. župnika v Črenšovcih.

Ni res, da bi bila v procesu zmagala agrarna zadruga, ampak je v prvi instanci zmagal g. Jožef Klekl, župnik v pokoju v Črenšovcih.

Prosim, da objavite ta članek v smislu določil člena 27. zakona o tisku z dne 6. avgusta 1929 s spremembami in dopolnitvami do 1. marca 1930.

Z odličnim spoštovanjem:

DRAGAN TURK

Zagreb, Dalmatinska ul. 10/II.

Pravilnik za izvrševanje agrarnoga zakona. Člen 21. Če se revizija agrarnih subjektov mora dopuniti, se to mora v najkrajšem časi izvršiti. Če uradnika ne potrebno poslati v dotično občino, zadositje poročilo županstva občine, da spremembe v odločbi izvedejo. — Poleg dušnevesti je dužen župan podpirati siromake i ne gledati na rod, na prijateljstvo i nikaj drugoga. Da če bi se sledkar dognala krivica, bi noso odgovornost i to veliko, sam župan.

Seja načelstva, nadzorstva i odposlancev agrarne zadruge je dnes, 22. maja v Črenšovcih ob 3. popoldnevi v Našem Domi.

Mesnica agrarne zadruge v Beltincih. V najkrajšem vremeni se odpre pri

g. Zemlič Štefani mesnica agrarne zadruge v Beltincih. Vsaki ki žele dobiti meso, naj se javi pri Smodiš Štefani v Beltincih, on pa naj vodstvi naznani v Črensovce pri-glašence.

Rojarstvo.

Tu smo vidili i dokazali velikost košov. Neobhodno potrebno pa je v kakšem razmerji naj bo velikost z merov ali kakša naj bo oblika koša?

V tom pogledi pa so jako velke razlike. Teško je najti v naših vinjakaj 2 ali 3 koše ednake, i tudi rojar ne ve razložiti zakaj ma vsaki koš svojo obliko.

Pri zidanji satja je koš tem slabši, kem bole je špičasti. Odzgoraj, gde

včele začnejo zidati gerpe je v takšem koši malo prostora i se komaj stoti del včel zaposli. Pri tom deli je pa vsaka minuta nenadomestliva. Mogoče ešče dnes ali vütro mam dobro pašo, potem pa naednok preneha, kak bi odrezao. Če opazujemo v koš stepene včele, vidimo, da začnejo zidati zgoraj, kde je koš najvoskejši i tam dela malo včeo, vse druge pa visijo v grozdi okoli koša.

Da je to tak, nam prvič svedočijo včele v gnezdi, drugič pa na dne koša puno drobtinica voska, šteri je tam vničen, ar ga včele ne pobirajo. To pa je najbolše skrivališče za črve. Če je pa koš zgoraj ravno tak široki kak spodkar, pa pridejo vse včele na delo i pri takšem ne vidimo včel v grozdi i tudi ne zgubimo dragocenoga voska.

Oblika koša igra veliko važnost. Tisto pašo, štero ešče par dni ma na razpolago mlada družina, jo mora ta izkoristiti, da si satje sezida do dneva i ga po možnosti zanosi z medom. V špičastom koši pa včele toga ne morejo napraviti i to ne njüva krivda, liki rojarova nevednost i nemarnost za napredek.

Odzgoraj vednaki koš ma to slabost, ka se v njem gerpe rade lomijo ali krivijo. To napako pa odpravimo tak, da denemo v koš dve ali tri palice. To pa v višini edne trtine od zgora navzdol.

Špičasti koši pa majo tudi to slabo lastnost, ka v slaboj paši včele delajo trotove celice.

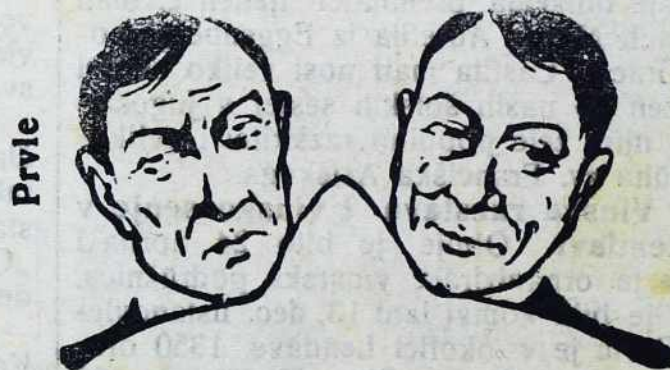
Na podlagi toga dva važniva zroka govori vse za široki koš. Ne samo to, ka zidanje satja ide hitrej, nego se ognemo tudi trotovskoga satja. Iz toga sklepamo, da naj bo višina i širina koša v razmerji 34 do 40 cm, zato ka se v toj višini naredi najlepša gnezda. (Dale.)

Pohišstvo kakor postelje, omare, stolce, fotoman-divan, nadalje gotove škrinje (trüge) najfalejše dobite pri ZELEDINGER KONRADI M. Sobota, Lendavska cesta 8. (prek od Benka.) 3

Stanovanje v bližini M. Sobote se da od 1. junija v najem. Obstoji iz 2 sobi, kühnjov, kletjov i. t. d. ogracek, falat njive, prostor za rejo domače živali. Stanovanje je süho, prostorno i na zdravom kraji. Pojasnila se dobijo na 1 uredništvu NOVIN v M. Soboti Križova 4.

APNO,

lepo belo naročite najceneje vedno le pri nas.
APNENICE, POLZELA. 1

Prava potolažba za živčno betežne ljudi

je moja zdaj izišla knjigä! V toj knjigi Vam pokažem vzroke Vaše bolezni, i kak se Vi s toga zvrčite. Te evangelium zdravja pošlemo vsakomi

popolnoma kšenkli,

či te pisali na podpisani naslov. — Na jezere zahval dokazuje nepobitni uspeh neumornoga i vestnoga raziskavanja v blaginjo trpečega človeštva.

Tisti ki pripadajo

velkoj četi živčno betežnih,

i vsi tisti, ki trpijo na raztrešenosti, tugi, oslabljeni spomina, nervoznih bolečinaj v glavi, napadih čemererov, želočnih motnjaj, prevelikoj občütli-vosti, trganji v členkaj, splošnoj ali delnoj oslablenosti i nešteti drugih pojavih betega,

morajo zahtevati mojo knjižico potolažbel

Tisti, ki jo bodo pazljivo prečteli, bodo prišli do radostnoga spoznanja, da obstoja enostavna i edina pot do zdravljenja i živlenske radosti. — Ne odlašajte i pišite še dnes!

Ernest Pasternack, Berlin SO

Michaelkirchplatz Nr. 13., Abt. 890.

Javna dražba.

Dne 24. maja 1932. se vrši ob 11 uri dopoldan javna dražba mlatilnega stroja in parne lokomobile

na licu mesta v Beltincih pri gospodu Štefan Kočarju. Oba stroja se nahajata v najboljšem stanju.

Pojasnila daje D. E. S. A. družba r. o. z. podružnica

MARIBOR.